

"זְכוּר לֵיל הַסֵּדֶר"

מצוות ליל-הסדר

ב"ליל הסדר" אנו מקיימים בס"ד (מלבד מצות שמחת יו"ט) מצוות דאורייתא ועוד מצוות ותקנות מדרבנן, (ויש גם מנהגים שונים). **א.** מצות אכילת כזית מצה (מדאורייתא). **ב.** מצות סיפור יציאת מצרים (מדאורייתא) (ובשעת ההגדה המצה והמרור לפניו, וכשמסיים אומר ברכת "גאל ישראל"). **ג.** מצות אכילת מרור (מדרבנן בזמן הזה). **ד.** מצות ארבעה כוסות (מדרבנן) (ומוסיפים ומוזגים "כוס של אליהו"). **ה.** מצות הסיבה (מדרבנן). **ו.** עושים פעולות שונות (אכילת "כרפס", מטבילין שני פעמים, מוזגים כוס שני מיד, מגביהים את ה"קערה", מחלקים לתינוקות קליות ואגוזים, מכסים את המצות, חוטפין את האפיקומן) כדי שישאלו התינוקות. וכן מקדימים את ה"סדר" כדי שלא יירדמו. **ז.** אומרים הלל שלם וחותרים בברכה. (ויש נוהגים לאומרו גם בתפלה). **ח.** מניחים ב"קערה" שני תבשילים (זכר לפסח ולחגיגה, ונהגו בזרוע צלוייה ובביצה). בוצעים את המצה האמצעית כיון ש"דרכו של עני בפרוסה". "חרוסת" זכר לטיט. אוכלים "כורך" זכר למקדש כהלל. אוכלים אפיקומן (לפני "חצות") זכר לפסח (ולאחריו לא אוכלים ולא שותים משקה חשוב). **ט.** חייב לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים. **י.** נהוג לערוך את השולחן ברוב פאר, דרך חירות. ואחרים מוזגים לו את הכוס, דרך חירות.

* * *

[רבינו הרמב"ן - סוף פר' בא]

"זכר ליציאת מצרים" – חיזוק האמונה

ועתה אומר לך כלל בטעם מצוות רבות. מעת היות עבודה-זרה בעולם מימי אנוש החלו הדעות להשתבש באמונה, מהם כופרים בעיקר וכו', ומהם מכחישים בידיעתו הפרטית וכו', ומהם שיודו בידיעה ומכחישים בהשגחה ויעשו אדם כדגי הים שלא ישגיח הק-ל בהם ואין עמהם עונש או שכר וכו'. וכאשר ירצה האלוקים בעדה או ביחיד ויעשה עמהם מופת בשוני מנהגו של עולם וטבעו, יתברר לכל בטול הדעות האלה כולם, כי המופת הנפלא מורה שיש לעולם אלוק מחדשו ויודע ומשגיח ויכול, וכאשר יהיה המופת ההוא נגזר תחלה מפי נביא יתברר ממנו עוד אמתת הנבואה כי ידבר האלוקים את האדם ויגלה סודו אל עבדיו הנביאים, ותתקיים עם זה התורה כולה. וכו'.

ובעבור כי הקב"ה לא יעשה אות ומופת בכל דור לעיני כל רשע או כופר, יצוה אותנו שנעשה תמיד זכרון ואות לאשר ראו עינינו, ונעתיק הדבר אל בנינו ובניהם לבניהם ובניהם לדור אחרון.

והחמיר מאוד בענין הזה כמו שחייב כרת באכילת חמץ ובעזיבת הפסח. והצריך שנכתוב כל מה שנראה אלינו באמת ובאותות ובמופתים, על ידינו, ועל בין עינינו, ולכתוב אותו עוד על פתחי הבתים במזוזות, ושנזכיר זה בנינו בבוקר ובערב כמו שאמרנו אמת ויצא דאורייתא ממה שכתוב למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיידך, ושנעשה סוכה בכל שנה, וכן כל כיוצא בהן מצוות רבות זכר ליציאת מצרים. והכל להיות לנו בכל הדורות עדות במופתים שלא ישכחו ולא יהיה פתחון-פה לכופר להכחיש אמונת האלקים, כי הקונה מזוזה בזו אחד וקבעה בפתחו ונתכוון בעיניה כבר הודה בחידוש העולם ובידיעת הבורא והשגחתו וגם בנבואה, והאמין בכל פינות התורה, מלבד שהודה שחסד הבורא גדול יותר מאוד על עושי רצונו שהוציאנו מאותו עבדות לחירות, וכבוד גדול לזכות אבותינו החפצים ביראת שמו.

ולפיכך אמרו הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה, שכולן חמודות וחביבות מאוד שבכל שעה אדם מודה בהן לאלוקיו, וכוונת כל המצוות שנאמין באלוקינו ונודה אליו שהוא בראנו, והיא כוונת היצירה וכו' שידע האדם ויודה לאלוקיו שבראו, וכוונת רוממות הקול בתפלות וכוונת בתי כנסיות וזכות תפלת הרבים, זהו שיהיה לבני אדם מקום יתקבצו ויודו לק-ל שבראם והמציאם, ויפרסמו זה, ויאמרו לפניו בריותיך אנחנו. וכו'.

מן הנסים הגדולים המפורסמים, אדם מודה בנסים הנסתרים שהם יסוד התורה כולה, שאין לאדם חלק בתורת משה רבנו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכולם נסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם בין ברבים בין ביחיד, אלא אם יעשה מצוות יצליחנו שכרו ואם יעבור עליהם יכריתנו ענשו, הכל בגזרת עליון, כאשר הזכרתי כבר, ויתפרסמו הנסים הנסתרים בענין הרבים, כאשר יבא ביעודי התורה בענין הברכות והקללות וכו'.

* * *

ספר החינוך. מצוה ט"ז שלא לשבור עצם מן הפסח.

שלא לשבור עצם מכל עצמות הפסח, שנאמר ועצם לא תשברו בו. משרשי המצוה, לזכור נסי מצרים כמו שכתבנו באחרות (מצוות ה' – ט"ו), וגם זה גזע מן השורש הנזכר שאין כבוד לבני מלכים ויועצי ארץ לגרר העצמות ולשברם ככלבים, לא יאות לעשות ככה כי אם לעניי העם הרעבים, ועל כן בתחלת בואנו להיות סגולת כל העמים ממלכת כהנים וגוי קדוש ובכל שנה ושנה באותו הזמן ראוי לנו לעשות מעשים המראים בנו המעלה הגדולה שעלינו בה באותה שעה, ומתוך המעשה והדמיון שאנחנו עושין נקבע בנפשותינו הדבר לעולם.

ואל תחשוב בני לתפוש על דברי ולומר ולמה יצוה אותנו השם יתעלה לעשות כל אלה לזכרון אותו הנס? והלא בזכרון אחד יעלה הדבר במחשבתנו ולא ישכח מפי זרענו.

כי לא מחכמה תתפשני על זה ומחשבת הנוער ישיאך לדבר כן, ועתה בני אם בינה שמעה זאת והטה אזנך ושמע, אלמדך להועיל בתורה ובמצוות.

דע, **כי האדם נפעל כפי פעולותיו, ולבו וכל מחשבותיו תמיד אחר מעשיו שהוא עוסק בהם אם טוב ואם רע**, ואפילו רשע גמור בלבבו וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום אם יערה רוחו וישים השתדלותו ועסקו בהתמדה בתורה ובמצוות ואפילו שלא לשם שמים מיד ינטה אל הטוב ובכח מעשיו ימית היצר הרע, כי אחרי הפעולות נמשכים הלבבות.

ואפילו אם יהיה אדם צדיק גמור ולבבו ישר ותמים חפץ בתורה ובמצוות, אם אולי יעסוק תמיד בדברים של דופי כאילו תאמר דרך משל שהכריחו המלך ומינהו באומנות רעה, באמת אם כל עסקו תמיד כל היום באותו אומנות ישוב לזמן מן הזמנים מצדקת לבו להיות רשע גמור, כי ידוע הדבר ואמת שכל אדם נפעל כפי פעולותיו כמו שאמרנו.

ועל כן אמרו חכמים ז"ל (מכות דף כג): רצה המקום לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, כדי להתפיס בהן כל מחשבותינו ולהיות בהן כל עסקנו להיטיב לנו באחריתנו, כי מתוך הפעולות הטובות אנחנו נפעלים להיות טובים וזוכים לחיי עד, ורמזו ז"ל על זה באמרם (מנחות דף מג): כל מי שיש לו מזוזה בפתחו וציצית בבגדו ותפילין בראשו מובטח לו שלא יחטא לפי שאלו מצוות תמידיות ונפעל בהן תמיד.

לכן אתה ראה גם ראה מה מלאכתך ועסקך, כי אחריהם תמשך ואתה לא תמשכם, ואל יבטיחך יצרך לומר אחרי היות לבי שלם ותמים באמונת אלוקים מה הפסד יש כי אתענג לפעמים בתענוגי אנשים לשבת בשווקים וברחובות להתלוצץ עם הלצים ולדבר צחות וכיוצא באלו הדברים שאין מביאין עליהן אשמות וחטאות, הלא גם לי לבב כמו הם קטני עבה ממתניהם ומדוע ימשכוני הם אחריהם, אל בני, השמר מפניהם פן תלכד ברשתם, רבים שתו מתוך כך כוס תרעלתם, ואתה את נפשך תציל.

ואחר דעתך זה, אל יקשה עליך מעתה ריבוי המצוות בענין זכירת נסי מצרים שהם עמוד גדול בתורתנו, כי ברבות עסקנו בהם נתפעל אל הדבר כמו שאמרנו. **עכ"ל.**

ובספר החינוך מצוה כ"א מצות סיפור יציאת מצרים, כתב בתוך דבריו: ואפילו בינו לבין עצמו, אם אין שם אחרים חייב להוציא הדברים בפיו, כדי שיתעורר לבו בדבר, כי בדיבור יתעורר הלב. **עכ"ל.**

* * *

[עפ"י "לקט שיחות מוסר" (חלק ב') מאת מרן ראש הישיבה הג"ר אייזיק שר זצ"ל]

הרמב"ן מבאר שיציאת מצרים [עשרת המכות המופתים והגאולה] היא יסוד האמונה, והיא הראיה החושית המוחלטת שה' שופט כל הארץ ואין עוד מלבדו.

כמה גדול הוא החיוב להבין עומק ענינה של יציאת מצרים, עד שאמרו "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים", ע"י זה יוכל להבין ולחוש את מה שאבותינו במצרים ראו ע"י גילוי גבורת ה' במכות מצרים וגאולת ישראל ומה שנתרוממה נפשם ע"י לימוד תורה מפי משה רבינו וע"י הקרבת קרבן פסח.

רבי יהודה היה נותן בהם סימנים: דצ"ך עד"ש באח"ב.
ביאור הדברים, שר' יהודה חילקם לשלושה ענינים במסכת האמונה שלמדו ישראל מפי משה רבינו במצרים.

דצ"ך: באו ללמד את מציאות הבורא (אני ה').
עד"ש: באו ללמד קדמוניותו יתברך שברא הכל יש מאין (אני ה' בקרב הארץ).
באח"ב: באו ללמד מלכותו ית' והשגחתו על בראיו (אין כמוני בכל הארץ).

חובה גדולה מוטלת עלינו, להתבונן היטב [וכאילו הוא יצא ממצרים], כדי ללמוד מתוך ראיית המכות שנתקיימו כולן לפרטיהן, ולא נגרע מאומה מהבטחת "והפליתי" ומהבטחת "והפלה" שבמכות ערוב ודבר.

לכל זאת הגיעו ע"י שהיו במעלות חכמה ושלמות שאין לשערן, והיתה האמונה בה' מושרשת בהם, נשגב מבינת אנוש להבין ולהשיג רוממות הנהגתן של נשים צדקניות אשר ילדו בניהן בשדה "ומוסרת אותו להקב"ה ואומרת רבון העולם אני עשיתי את שלי ואתה עושה את שלך".

מצות מרור בחזרת מפני שתחילתו מתוק וסופו מר. (ירושלמי).
ביאור הדברים, שמאה השנים הראשונות בהן חיו בשלוח ועושר, היו מתוקות, אבל הן גרמו לירידה רוחנית, עד שרוב ישראל נתערבו עם המצרים עבדו ע"ז כמותם והפרו ברית מילה, וזה היה עיקר הגלות, ובעת אכילת החזרת עלינו להרגיש צד מרירות זו אשר השנים המתוקות הביאו על ישראל.

מ"מכת בכורות" למדנו עוד עיקר גדול שחשיבות וחביבות מיוחדת יש לעם ישראל אצל הקב"ה ("בני בכוריי"), וזו היתה סיבת הגמול ב"מכת בכורות", וכפי שנאמר: "בני בכורי ישראל שלח את בני ויעבדני, ותמאן לשלחו הנה אנכי הורג את בנך בכורך". וחיוב גדול להשריש אמונה זו בקרב הלב.

* * *

[עפ"י "לקט שיחות מוסר" (שמות - בשלח) מאת מרן ראש הישיבה הג"ר אייזיק שר זצ"ל]

ויאמן העם. (ד" - ל"א). לפיסגת האמונה שהגיע אליה אברהם אבינו בהכרתו, הגיעו בני ישראל במצרים ע"י היסורים, וכפי שנאמר "אשרי הגבר אשר תיסרנו י", ומתורתך תלמדנו. – אמונה שנצרפה ונזדככה ע"י יסורים שממרקין כל גופו של אדם (ברכות ה'), שהוא יודע שיסוריו באים עליו מאביו שבשמים.

והנה אין לך אדם שאין לו יסורים, ואמרו חז"ל (שהש"ר ב') "שבטך" אלו היסורים, "משענתך" זו תורה – "המה ינחמוני". כי ה' צדיק יבחן, והם המחשלים את בן-הישיבה להחזיק מעמד בכל התנאים, ויתחשל להתעלם ולהתעלות מהם, וכמו שאמרו (ברכות שם) כל העוסק בתורה יסורין בדלין הימנו. – אשריו.

בליל-הסדר אנו אוכלים מרור על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים, החרוסת היא זכר לתפוח וזכר לטיט, ויש לשאול מהי השייכות בין המרור לחרוסת שמטבילין בה את המרור. והמתבונן רואה שמצוה זו באה ללמדנו את רוס ערכם של אבותינו שבמבחן המרירות עמדו באמונתם לקבל הכל באהבה עד שזכו לניסים גלויים ונפלאים אשר המתיקו להם את המרירות.

רום-ערכם של הצדיקים והצדקניות שגם בזמן תוקף השיעבוד בגלות מצרים עמדו במבחן המרירות וקיבלו הכל באהבה עד שזכו לנסים גלויים ונפלאים, מתגלה לעינינו כשאנו מתבוננים בהנהגותיהם שחז"ל מתארים אותן, דרש ר' עקיבא בזכות נשים צדקניות שבאותו הדור וכו', ר' יהודה אומר וכו' וכיון שהיתה יולדת וכו' ומוסרת אותו להקב"ה ואומרת רבון העולמים אני עשיתי את שלי ואתה עשה שלך וכו'. ובגמ' סוטה דף יב. שנינו שמרים טענה לעמרם "ואתה גזרת בעולם הזה ובעולם הבא" ופירש רש"י "שכיון שאינם נולדים אינן באים לעולם הבא". ע"כ. ויש לנו ללמוד מזה אודות גדלותם של עמרם וההולכים אחריו, ובמיוחד גדלותן של הנשים הצדקניות שהסכימו להוליד בנים ולהצטער בצער קשה ממות לראות את בניהם מושלכים היאורה, וכל זאת מכח דרגתם הנפלאה של דעת אלוקים באהבת חסד, לעשות חסד עם הנשמות הנמצאות בעולם העליון.

ואע"פ שאכן בשאר השבטים [חוץ משבט לוי] נמשכו רובם לע"ז [וזוהי כונת הרמב"ם (פ"א מהל' ע"ז) שכתב "עד שארכו הימים לישראל במצרים וחזרו ללמוד מעשיהם ולעבוד ע"ז כמותן חוץ משבט לוי שעמד במצות אבות"'], אבל אכן רק חמישית מהם נגאלו ממצרים שהם אותם הצדיקים שהחזיקו באמונתם.

* * *

יציאת מצרים היא יסוד ועיקר באמונה ודת, "חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים" ולהרגיש את חסדי ה' עמו שהוציאו מעבדות לחרות, וע"י זה מתחזק הוא באמונה.

אבל לא די בכך, כי היציאה ממצרים היתה התעלות לפיסגת השלמות, וכשהוא אומר "ואותנו הוציא משם" עליו לשתף את עצמו גם בכניסה למצרים, ומי נכנסו למצרים? יעקב אבינו נביא אלוקים, בניו קדושי עליון, "ואת יהודה שלח לפניו להורות" – לקבוע ישיבה, ובמשך כמאה שנה חיו במיטב הארץ ארץ גושן ללא שום שיעבוד ומסרו את תורתם לבניהם אחריהם.

"לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה". בטחו בה' ולא הכינו לעצמם צידה לדרך, כי הגיעו לרום המעלה ולא עליהם דאגת הפרנסה, מי שאמר ללחם ויהי הוא ישקם מים מצור ויאכילם לחם אבירים מן השמים.

"מצה זו שאנו אוכלין על שום מה, על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וגאלם, שנאמר ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עוגות מצות וגו'". אין אנו אוכלין מצה על שום המצות שאכלו אבותינו יחד עם בשר קרבן הפסח במצרים, אלא על שום העוגות מצות שאכלו בהגיעם ל"סוכות", כי אז זכו להתגלות אלוקית וראו שהם נישאים על כנפי נשרים אל מקור האושר והיעודים ויזכו לשלמות ולחיי-נצח.

ע"י הכרה בזה נוכל להשכיל ולהבין, ונזכה להגיע לפסגת העליה הנצחית ולתכלית ההכרה האלוקית.

* * *

ואני אקשה את לב פרעה, והרביתי את אותותי ואת מופתי בארץ מצרים. (ז' – ג'). מאחר שהרשיע והתריס כנגדי, וגלוי לפני שאין נחת רוח באומות עובדי כוכבים לתת לב שלם לשוב, טוב לי שיתקשה לבו, למען הרבות בו אותותי ותכירו את גבורותי.

וכן מדתו של הקדוש ברוך הוא, מביא פורענות על רשעי עובדי כוכבים כדי שישמעו ישראל וייראו, שנאמר (צפניה ג' - ו' ז'): הכרתי גוים נשמו פנותם וגוי אמרתי אך תראי אותי תקחי מוסר. ואף על פי כן, בחמש מכות הראשונות לא נאמר וַיִּחַזַק ה' את לב פרעה, אלא וַיִּחַזַק לב פרעה.

עשרה נסים נעשו לאבותינו על ים סוף כדי להוסיף להם הכרה באהבת ה' יתברך להם, ולא היו אלו נסים מוכרחים כדי להצילם. יציאתם למדבר אות נאמן היא על דבקותם בה' וכדברי הנביא ירמיהו: זכרתי לך חסד-נעורייך אהבת-כלולותיך וגו'.

החטאים של דור-המדבר אין לפרשם כפשוטם, וכן כתבו הראשונים אודות חטא העגל שהוא חטא "שהגדילוהו למעלתם".

ובספר הכוזרי (מאמר ראשון סי' ק"ג) כתב אודות הזמן שקודם מתן-תורה, "מבקשים כולם מעלת הנבואה ורובם מגיעים אליה, בעבור שהיו קרובים אליה במעשים הנרצים והקדושה והטהרה ופגיעת הנביאים, ודע כי כל אשר יפגע נביא בעת פגעו אותו ושמעו דבריו האלוקיים מתחדש לו רוחניות ונפרד מסוגו בזכות הנפש והשתוקקה אל המדרגות ההם".

[מין ה"בית הלוי" צוק"ל]

ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיך, ואומר לך בדמיך חיי, ואומר לך בדמיך חיי. (יחזקאל ט"ז - ו'). שני ענינים יש כאן, והמה קשורים זה בזה, **האחד** - שאע"פ שמצבו של עם ישראל בשפל-המדרגה בגלות מצרים ("בדמיך", - "חיי") יתעלה ויתרומם ויצא מתחת עול מצרים. **והשני** - שבזכות דם פסח ודם מילה נגאלו משיעבוד מצרים.

והנה בתהלים (ק"ה - כ"ד) נאמר: "הפך לבם לשנוא עמו להתנכל בעבדיו", זאת עקב רצונם של בני ישראל להידמות למצרים (לא ע"י ביטול מצות מילה אלא ע"י הפרתה וכו') אף שהיו צדיקים (וכונתם היתה כדי שלא ישנאו אותם), והקב"ה הפך את לבם של המצרים מאהבה לשנאה כדי שלא יתערבו בהם.

וכיון שבני ישראל גרמו לזה, לא יכלו להשתחרר ממצרים אלא ע"י שהקריבו קרבן פסח, בזה מסרו נפשם לעבודת ה' ששחטו את העבודה זרה של המצרים לעיניהם, ובזכות זה נגאלו.

ועפ"י זה כונת הפסוק שלולא שהיו מתקרבים למצרים היו נגאלים בזכות המצוות, אבל גם לאחר שנכנסו תחת עול קושי השיעבוד, בזכות מסירות-הנפש למען עבודת ה' זכו לגאולה.

לקט הלכות - הלכות יום טוב

דין היתר "אוכל נפש" ביום-טוב [סי' תצ"ה סעיפים א' וב'].

א. מכשירי-אוכל-נפש, אם היה אפשר לעשותן מאתמול ולא היה מפיג טעם, [ולא נתקלקל], אסור מדאורייתא לעשותן ביום-טוב. (ומשמע שגם ע"י שינוי אסור).

ב. מלאכת-אוכל-נפש, לדעת המחבר אסור דוקא בדבר שדרך לעשותו לימים רבים, וגם זה יש מתירין בשינוי, (ועיין היטב משני"ב סי' תצ"ה סק"ה ושעה"צ סי' תק"י סק"י"ח).

ג. ולדעת הרמ"א [נפר"ח], כל מלאכת אוכל נפש, אם היה אפשר לעשותה מאתמול ולא היה מפיג טעם אפי' במקצת, אסור [לרוב הפוסקים - מדרבנן], כדי שלא ימנע משמחת יו"ט. ומותר ע"י שינוי. ומשמע בפמ"ג והגר"א שאפילו אם היה יותר טוב לעשותו מאתמול מותר לעשותו ע"י שינוי. (ודי בכך שעושה שינוי כל שהוא, עיין שעה"צ תצ"ה סק"ח ובה"ל ס"י תקי"ד ד"ה אם).
ד. אסור לדוך שקדים אם לא ע"י שינוי.
ה. אין להקל לכתחילה להמתין ליו"ט לעשותו ע"י שינוי, אבל אם אין לו שהות יכול לסמוך ע"ז. (ועיין לשון בה"ל ד"ה מיהו, בסופו).
ו. קצירה טחינה בצירה סחיטה וצידה, אסרום חכמים כדי שלא ימנע משמחת יו"ט, ואפי' ע"י שינוי, והניחו בהיתרן רק דברים דמסתמא הן רק לצורך אכילת יו"ט. וי"א דאסור מדאורייתא. (וצ"ע, דבסי' תקי"ו סק"ה כתב, שהמלאכות שקודם לשה, לדעת הסוברים שאיסורם מדרבנן, הטעם הוא כיון שדרך לעשותם לזמן מרובה).

הערה חשובה

בבין-השמשות של מוצאי יום-טוב (וכן בין יו"ט ראשון לשני ובין שבת ליו"ט), יש להזהר שלא לעשות מלאכה.

לע"נ ר' דב ב"ר שניאור זלמן ז"ל נלבי"ע כ"ג מרחשון תשי"ע ולע"נ מרת עדינה ב"ר בנימין ע"ה נלבי"ע ט' כסלו תשי"ע ולע"נ מרת גיטל ב"ר משה דוד נלבי"ע י"ב טבת תשי"א ולע"נ ר' אשר אלכסנדר ב"ר שלמה ישעיהו הלוי ז"ל נלבי"ע כ"י טבת תשי"ע ולע"נ ר' אלימלך ב"ר שלום ז"ל נלבי"ע כ"ו טבת תשס"ח ולע"נ ר' יהושע העשיל ב"ר ישעיהו הלוי ז"ל נלבי"ע ל' שבט תשס"ג ולע"נ ר' אברהם אהרן ב"ר אליעזר דוד ז"ל נלבי"ע ו' ניסן תשס"ט ולע"נ ר' שמואל יצחק ב"ר אליעזר ז"ל נלבי"ע י"ח אייר תשס"ט

* * *

נא להעתיק בתפילה ולערוך רחמי שמים, לרפואת הרב רפאל מיכאל בן רייץ, ולרפואת האברך רפאל שמואל בן יפה (בגור הישיבה הק' שנפצעו קשה בתאונת דרכים) לרפוי"ש בתושח"י

e-mail ניתן להזמין את הטלון באימייל -

zichronmeir@shtaygen.co.il

יוצא לאור ע"י כולל "זכרון מאיר" – חניכי סלבודקה

מקום הלימוד: בית-המדרש סלבודקה – דרכי-אי"ש

רח' האדמו"ר מגור 16, זכרון-מאיר בני-ברק

טל'. 050-4125547

כתובת למכתבים:

ת. ד. 557, בני-ברק 51104

Address for letters:

P. O. B. 557 Bnei Brak 51303 Israel

The bank's details for wire transfers

The first international bank of Israel ltd.

Branch: pagi bnei-brak no: 188

Branch adres: 42, chazon ish st.

Bnei-brak 51511

Swift code: firbilitxxx

Iban: il 4505218800000435120

Name: kollel zichron meir

כתובות עמותת "בית יוסף קדימה" ת. ד. 722 קדימה 62920 (ביהמ"ד רח' מיימון 13), ע"ר 580447498

שיעור בהלכות שבת מתקיים בס"ד (בחורף) במוצאי שבת קודש בשעה 10.00

(בקיץ) ביום ששי בשעה 10.00 לפנה"צ

הציבור מוזמן

השיעור בכולל קדימה, יתחדש בס"ד בזמן הקיץ הבעל"ט ביום ראשון בשעה 5.00.

פסח כשר ושמח